

**Peipsiääre valla 2023. aasta eelarve projekti
SELETUSKIRI**

Alatskivi 2022

SISUKORD

1. Ülevaade Peipsiääre valla 2023.a. eelarvest	3
1.1. Eelarve koostamise protsess ning seosed kavade ja strateegiatega	3
1.2. Eelarve ülesehitus	3
1.3. Koondeelarve	4
1.4. Eelarve tulem	4
2. Põhitegevuse tulud	5
2.1. Põhitegevuse tulude võrdlustabel	6
Maksutulud	6
Kaupade ja teenuste müük	7
Saadavad toetused	8
Muud tegevustulud	9
3. Põhitegevuse kulud	9
3.1. Põhitegevuse kulude majanduslik sisu tegevusvaldkondade lõikes	10
Üldised valitsussektori teenused	10
Avalik kord ja julgeolek	11
Majandus	12
Keskkonnakaitse	12
Elamu- ja kommunaalmajandus	13
Tervishoid	13
Vaba aeg, kultuur, religioon	14
Haridus	15
Sotsiaalne kaitse	17
4. Investeeringustegevus	18
5. Finantseerimistegevus	20
6. Likviidsete varade muutus	20
7. Selgitused eelarve eelnõus ja eelarvestrateegias esinevate andmete oluliste erinevuste koht ..	20

1. Ülevaade Peipsiääre valla 2023.a. eelarvest

1.1. Eelarve koostamise protsess ning seosed kavade ja strateegiatega

Peipsiääre vallaeelarve koostatakse kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduses sätestatud korras, arvestades Peipsiääre valla arengukava aastateks 2018-2030 ja Peipsiääre valla eelarvestrateegiat aastateks 2023-2026. Vallaeelarve koostamisel on lähtutud Peipsiääre valla tasakaalustatud arengu huvidest ja reaalistest võimalustest.

Peipsiääre Vallavalitsuse 2023. aasta eelarve koostamise protsessi aluseks on võetud Peipsiääre Vallavolikogu määrus nr 23 „Peipsiääre valla finantsjuhtimise kord“. Koostamisel on lähtutud Peipsiääre valla eelarvestrateegia 2023–2026 põhimõtetest ja Peipsiääre Vallavolikogu ja Peipsiääre Vallavalitsuse poolt välja antud õigusaktidest. Arvestatud on Vabariigi Valitsuse poolt kinnitatud kriteeriumidega: tulumaksu kinnipidamise määr 2023. aastal on 20 protsenti, maksuvaba tulu on 0-654 eurot, töötuskindlustuse määrad on tööandjale 0,8 protsenti ja töötajale 1,6 protsenti, palga alammäär on 725 eurot kuus ja õpetajate tööjõukulu 2048 eurot kuus. Sotsiaalmaksu minimaalse kohustuse aluseks olev kuumäär on 654 eurot.

1.2. Eelarve ülesehitus

Tekkepõhises eelarves kajastatakse tehingud vastavalt nende toimumisele, sõltumata sellest, millal nende eest raha laekub või välja makstakse. Eelarve seletuskirjas antakse ülevaade peamiste tegevusvaldkondade eelarvetest põhitegevuse tulude, põhitegevuse kulude, investeerimistegevuse, finantseerimistegevuse ja eelarve tulemi lõikes.

Tulenevalt seadusest on erinevatele tegevustele seatud eesmärgid täitmise mõõtmiseks ning seletuskirjas esitletakse eelnenud aasta tegelikud, jooksva aasta oodatavad ja eelarveaastaks prognoositavad andmed. Eelarve on koostatud üheks eelarveaastaks ja esitlusvaluutaks on euro.

1.3. Koondeelarve

Tabel 1. Eelarve koondtabelis toodud põhitegevuse tulud, - kulud, investeerimistegevus, finantseerimine ja likviidsete varade muutus

	2021 tegelik	2022 oodatav	2023 eelarve projekt
PÕHITEGEVUSE TULUD	8 388 577	8 852 122	10 233 074
Maksutulud	4 343 506	4 698 600	5 020 600
Tulud kaupade ja teenuste müügist	532 485	617 594	832 052
Saadavad toetused	3 490 641	3 513 728	4 354 422
Muud tegevustulud	21 945	22 200	26 000
PÕHITEGEVUSE KULUD	7 924 458	8 852 122	10 233 074
Antavad toetused	612 788	774 637	556 973
<i>s.h. üldised valitsussektori teenused</i>	30 437	29 732	26 689
<i>avalik kord ja julgeolek</i>	3 000	1000	1 000
<i>majandus</i>	6 200	5 000	15 000
<i>keskkonnakaitse</i>	0	20 000	0
<i>elamu- ja kommunaalmajandus</i>	0	0	0
<i>vaba aeg, kultuur ja religioon</i>	362 522	370 301	245 000
<i>haridus</i>	90	0	90 840
<i>sotsiaalne kaitse</i>	210 539	348 604	178 444
Muud tegevuskulud	7 311 670	8 077 485	9 676 101
<i>s.h. üldised valitsussektori teenused</i>	568 465	606 864	789 266
<i>majandus</i>	142 699	180 547	502 940
<i>avalik kord ja julgeolek</i>	0	0	0
<i>keskkonnakaitse</i>	378 692	361 078	148 040
<i>elamu- ja kommunaalmajandus</i>	489 837	600 656	562 256
<i>tervishoid</i>	36 678	34 000	32 200
<i>vaba aeg, kultuur ja religioon</i>	710 718	744 515	761 763
<i>haridus</i>	4 350 683	4 885 587	6 007 049
<i>sotsiaalne kaitse</i>	633 990	664 238	872 587
Põhitegevuse tulem	464 119	0	0
INVESTSEERIMISTEGEVUS	-2 244 838	-1 503 838	-1 107 507
Põhivara soetus	-3 039 671	-1 571 614	-1 437 750
Põhivara müük	65 606	60 000	150 000
Saadav sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	831 663	171 705	315 000
Antav sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-41 918	-120 704	-90 000
Finantstulud ja -kulud	-60 518	-43 225	-44 757
FINANTSEERIMISTEGEVUS	1 005 645	729 000	612 523
Võlakohustuste võtmine	1 400 000	1 250 000	1 130 000
Võlakohustuste täitmine	-394 355	-521 000	-517 477
NÕUETE-KOHUSTUSTE MUUTUS	0	594 000	325 073
LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS	0	-180 838	-169 911

Peipsiääre valla põhitegevuse tulude kogumaht 2023. aastaks on 10 233 074 eurot ning põhitegevuse kulude kogumaht on 10 233 074 eurot. Põhivara planeeritakse soetada 1 437 750 euro ulatuses. Finantseerimiseks võetakse laenu 1 130 000 eurot (tabel 1).

1.4. Eelarve tulem

Põhitegevuse tulude kogusumma ja põhitegevuse kulude kogusumma vahet, millele on liidetud investeerimistegevuse kogusumma, nimetatakse eelarve tulemiks. Eelarve tulem peab võrduma

likviidsete varade muutuse kogusumma ja finantseerimistegevuse kogusumma vahega. Eelarve on tasakaalus, kui eelarve tulem võrdub nulliga.

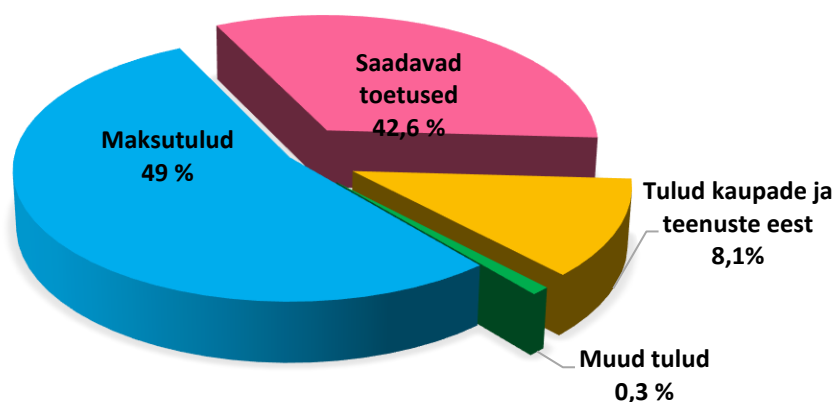
2. Põhitegevuse tulud

Vallaeelarve tulu on kogu tulu, mille vallaeelarvesse võtmise kohustus tuleneb riigi ja Peipsiääre valla õigusaktidest. Vallaeelarve tulud on:

- maksutulud;
- tulud kaupade ja teenuste müügist;
- saadavad toetused;
- muud tegevustulud.

Eelarve eelnõu valmimise hetkeks ei ole kinnitatud riigipoolsed eraldised omavalitsustele, seega on lähtutud rahandusministeeriumi 2022. aasta tasandusfondi ja toetusfondi prognoosist. Toetusfondi vahendid on korrigeeritud vastavalt rahandusministeeriumi infole ja käesoleva aasta näitajatele. Kui Vabariigi Valitsus ja ministeeriumid kinnitavad eraldiste suurused, korrigeeritakse näitajad lisaelarvega.

Põhitegevuse tuludest 49 protsenti moodustavad maksutulud, 42,6 protsenti saadavad toetused, 8,1 protsenti tulud kaupade ja teenuste müügist ja muud tulud, mille suurus jääb alla 1 protsendi (joonis 1).

Joonis 1. 2023.aasta vallaeelarve tulude jaotus.

2.1. Põhitegevuse tulude võrdlustabel

Antud peatükis esitatakse põhitegevuse tulude võrdlustabel ja alapeatükkides selgitatakse tabelis toodut.

Tabel 2. Põhitegevuse tulude võrdlustabel 2021.a; 2022.a; 2023.a.

PÕHITEGEVUSE TULUDE EELARVE	2021.a. täitmine	2022.a. eeldatav eelarve	Täitmine seisuga 30.09.2022	2023.a. eelarve projekt
Maksutulud	4 343 506	4 698 600	3 461 375	5 020 600
<i>Füüsilise isiku tulumaks</i>	4 032 588	4 385 000	3 269 444	4 700 000
<i>Maamaks</i>	310 678	313 100	191 931	320 000
<i>Parkimistasu</i>	240	500	0	600
Tulud kaupade ja teenuste müügist	532 639	617 594	412 865	832 052
<i>Riigilõiv</i>	6 930	8 500	4 920	8 500
<i>Laekumised haridusasutustest</i>	405 532	431 810	308 706	532 727
<i>Laekumine kultuuriasutustest</i>	17 055	15 300	11 260	19 625
<i>Laekumised sotsiaalabiteenustest</i>	20 462	3 000	9 791	3 000
<i>Laekumine elamu- ja kommunaalmajandusest</i>	48 112	63 884	47 955	207 000
<i>Laekumised transporditeenusest</i>	1 508	3 100	2 871	2 200
<i>Tulud muudelt majandusaladelt</i>	1 477	1 000	1 593	0
<i>Rendi- ja üüritulud</i>	19 268	20 500	14 437	27 000
<i>Muud kaupade ja teenuste müük</i>	12 295	70 500	11 332	32 000
Saadavad toetused tegevuskuludeks	3 535 849	3 513 728	2 784 870	4 354 422
<i>Tasandusfond (lg 1)</i>	1 153 834	1 133 866	907 092	1 380 000
<i>Toetusfond (lg 2)</i>	2 122 709	2 109 509	1 611 654	2 571 122
<i>Muud saadud toetused tegevuskuludeks</i>	259 306	270 353	266 124	403 300
Muud tegevustulud	22 048	22 200	23 270	26 000
<i>Kaevandamisõiguse tasu</i>	7 888	16 000	15 561	19 000
<i>Laekumine vee erikasutusest</i>	4 208	4 200	2 901	3 000
<i>Muud eelpool nimetatata muud tegevustulud</i>	9 952	2 000	4 808	4 000

Maksutulud

2023. aasta eelarves on planeeritud maksutulud 5 020 600 eurot.

Võrreldes 2022. aasta eeldatava täitmisega on prognoositud suurenemist 6,9 protsenti.

Riiklikest maksudest laekuvad kohalike omavalitsuste eelarvesse füüsilise isiku tulumaks ja maamaks. Tulumaksu laekumist mõjutab maksumaksjate arv, brutosissetulek ja riigi poolt igal aastal omavalitsustele kehtestatav tulumaksu laekumise määr, mis 2023. aastal on 11,96 protsenti brutotulust.

Tulumaksu laekumise määra suurendamisega alates 2020. aastast on kohalikele omavalitsustele antud täiendavaid ülesandeid, sealhulgas korraldada üldhariduskoolide õpilaste ujumisõpet, parandada koolis laste toimetulekut ja toetada nende arengut jm.

Peipsiääre valla keskmine maksumaksjate arv seisuga 30.september 2022 on 2463, mis on võrreldes eelmise aasta sama perioodiga suurenenud 93 inimese võrra. Väljamaksed füüsilistele isikutele on suurenenud 10,4 protsenti (tabel 3.)

	30.09.2019	30.09.2020	30.09.2021	30.09.2022
Maksumaksjad (arv)	2361	2331	2370	2463
Väljamaksed füüsilistele isikutele (eurot)	2 475 495	2 525 072	2 673 832	2 952 957

Tabel 3. Peipsiääre valla maksumaksjate arv. Allikas: Rahandusministeerium

Peipsiääre vallas on kehtestatud vallavolikogu määrusega valla haldusterritooriumil ühtseks maamaksumääraks 2,5 protsenti maa maksustamishinnast aastas, põllumajandussaaduste tootmiseks kasutusel oleva haritava maa ja loodusliku rohumaa maksumäär on 2,0 protsenti maksustamishinnast. Maamaksu laekumine 2023. aastaks prognoositakse tulu laekumise tõusu 2,2 protsenti. Maamaksu osatähtsus põhitegevuse tuludest on 3,4 protsenti.

Kohalikud maksud kehtestatakse vallavolikogu määrusega vastavalt kohalike maksude seaduses sätestatud tingimustele.

Kaupade ja teenuste müük

Eelarves on 2023. aastal planeeritud tulud kaupadelt ja teenustelt 832 052 eurot. Võrreldes 2022. aasta eeldatava täitmisega on suurenemist prognoositud 34,7 protsenti. Saadavaks tuluks on arvestatud tulu müüdüd toodete ja osutatud teenuste eest. Prognoosimisel on arvestatud elamu- ja kommunaalmajandusesteenuste edasimüügil hindade tõusuga.

Riigilõivud

Valla eelarvesse laekuvad riigilõivud vastavalt riigilõivuseadusele (RLS § 7 lõige 2 ja § 331-335). Tulud on prognoositud 8 500 eurot. Võrreldes 2022.aasta eeldatava täitmisega on tulu laekumine jäetud samale tasemele.

Laekumised haridusasutustest

Laekumised haridusalasest tegevusest moodustavad kaupade ja teenuste müügist 64 protsenti. 2023. aasta tuludesse on haridusalasest tegevusest planeeritud kokku 532 727 eurot. Tulud koosnevad vallavalitsuse hallatavate haridusasutuste omatuludest ja teiste omavalitsuste poolt laekuvast tulust, kui nende lapsed ja õpilased käivad Peipsiääre vallavalitsuse hallatavates haridusasutustes. Vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 83 kehtestab Vabariigi Valitsus igaks eelarveaastaks õppekoha tegevuskulu piirmääraks ühe kuu kohta. 2022. aastal oli see 94 eurot kuus õpilase kohta, 2023.aastal 99 eurot kuus õpilase kohta. Siinjuures ei saa jätta tähelepanuta, et koolides/huvikoolides toimub õppetöö vastavalt õppeaastale (2022/2023). Seega on prognoos tehtud osaliselt indikatiivselt tulevikku vaatega perioodi 01.09.2023 - 31.12.2023 osas.

Peipsiääre vallas on 3 lasteaeda ja 2 lasteaed-põhikooli. Koolieelse lasteasutuse kohatasu on reguleeritud koolieelse lasteasutuse seaduse (KELS) § 27 lõikega 3. Lasteasutuse majandamiskulude, personali töötasu ja sotsiaalmaksu ning õppevahendite kulude katmine toimub vallaeelarve vahenditest ning vallavolikogu otsusel osaliselt vanemate poolt (Peipsiääre vallavolikogu 30. augusti 2022. aasta määrus nr 22 „Peipsiääre valla munitsipaallasteasutustes vanemate poolt kaetava osa määr ja tasumine“). Lapse toidukulu lasteasutuses katab KELS-i § 27 lõike 2 alusel lapsevanem. Lapse toidukulu päevamaksumuse otsustab hoolekogu ja kinnitab asutuse juht. Vara lasteaed „Õnnetriinu“ ja Koos Lasteaias on toidukulu päevamaksumus 2,00 eurot. Anna Haava nim Pala kooli lasteaias ja Kolkja Lasteaed-Põhikoolis on toidukulu päevamaksumus 1,60 eurot ja Alatskivi Lasteaias 1,80 eurot.

Laekumine teistelt KOVIDelt lasteaias teenuse eest on reguleeritud koolieelse lasteasutuse seaduses (KELS §27 lõige 6). Vallavalitsus kinnitab igaks eelarveaastaks lasteasutuse majandamiskulude, personali töötasu ja sotsiaalmaksu ning õppevahendite kulu arvestusliku maksumuse ühe lapse kohta (KELS § 27 lõige 7). 2023. aasta prognoosi kohaselt on teiste kohalike omavalitsuste osaluse

laekumine 314 000 eurot (2022. aasta eelarves 245 500 eurot). Arvestusliku maksumuse tõus on tingitud majandamiskulude tõusust.

Lasteaia lapsed	10.2021	10.2022	Prognoos 2023
Laste arv (EHIS-s andmetel) arv	250	263	265
Laekumised lastevanematelt (euro)	284 159	289 810	412 122

Tabel 4. Lasteaia lapsed. Allikas: Rahandusministeerium

Laekumine teistelt kohalikelt omavalitsustelt koolide teenuse eest on reguleeritud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses (PGS). EHIS andmetel õpib 2022/2023 õppeaastal Peipsiääre valla koolides 374 õpilast, kellest 97 on pärit teistest omavalitsustest.

Õpilaste õppetasu huvikoolides on reguleeritud huvikooli seaduse ning vallavalitsuse korraldustega.

Huvikool	Õpilaste arv	Osalustasu (eurod) kuus	Laekumine koolitustegevusest
Peipsiääre Kunstide Kool	101	20-25	15 000

Tabel 5. Huvikooli õpilased. Allikas: Rahandusministeerium

Peipsiääre valla munitsipaalhuvikoolis õpib kokku 101 õpilast.

2023. aasta eelarvesse on planeeritud laekumiseks koolitustegevusest kokku 15 000 eurot.

Laekumised kultuuriasutustelt

Prognoositav laekumine kultuuriasutuste majandustegevusest 2023. aastal on planeeritud 19 625 eurot. Tulud koosnevad vallavalitsuse hallatavate kultuuriasutuste tasulistest teenustest.

Asutuse nimetus	Summa eurodes
Koosa Raamatukogu-Peipsiääre valla Keskraamatukogu	25
Pala Kultuurimaja (s.h. Ranna Rahvamaja)	2 000
Kolkja Rahvamaja	600
Liivi Muuseum	9 000
Kolkja Muuseum	8 000

Tabel 6. Ülevaade omatulu laekumisest kultuuriasutuste lõikes eurodes

Laekumised sotsiaalabiteenustest ja transporditeenustest

Laekumised sotsiaalabiteenustest on 2023. aasta eelarves prognoositud 3 000 eurot ja transporditeenusele 2 200 eurot. Muu eakate sotsiaalne kaitse osas pesu pesemise eest ja transporditeenus kliendile vastavalt kehtestatud hinnakirjale.

Laekumised elamu- ja kommunaalmajandusest

Elamu- ja kommunaalkulude laekumist prognoositakse 2023.aastaks 207 000 eurot edasi müüdüd elektri, vee ja kanalisatsiooni, soojuse, sauna ja hooldustööde kulude eest.

Rendi ja üüritulud

2023. aasta eelarves on planeeritud üüri ja renditulu laekumist 27 000 eurot. Lossi tn 2 sotsiaal-maja 7 000 eurot, vabade kontoriruumide rentimine büroopindadeks 20 000 eurot,

Saadavad toetused

Mittesihotstarbeline finantseerimine jooksvateks kuludeks planeeritakse:

- riigieelarvest hariduskulude toetuseks (õpetajate palgad, koolilõuna, õppevahendid);
- riigieelarvest sündide ja surmade registreerimise toetuseks;

- riigieelarvest toimetulekutoetuste väljamaksmiseks ning sotsiaaltoetuste- ja teenuste osutamise toetuseks.

Saadavaid toetusi on planeeritud 2023. aasta eelarvesse 4 354 422 eurot. Tasandusfondi planeerimisel on võetud aluseks Rahandusministeeriumi poolt pakutav tasandusfondi prognoosimise tabel. Kui tasandusfondi ja toetusfondi lõplik jaotus selgub (Vabariigi Valitsuse määrus) peale eelarve kinnitamist, siis muudetakse eelarvet läbi lisaeelarve.

Nimetus	2022.a. kinnitatud	2023.a. eelarve prognoos
Tasandusfond	1 133 866	1 380 000
Toetusfond	2 109 509	2 974 422
<i>s.h. üldhariduskoolide pidamiseks antav toetus</i>	1 357 749	1 823 828
<i>Kohalike teede hoiu toetus</i>	291 947	291 947
<i>Asendus- ja järelhooldusteenus</i>	82 112	82 112
<i>Huvihariduse ja huvitegevuse toetus</i>	87 639	87 639
<i>Koolieelse lasteasutuse õpetajate tööjõukulude toetus</i>	86 750	104 100
<i>Raske ja sügava puudega lastele abi osutamise teenus</i>	34 393	34 393
<i>Toimetuleku maksmise hüvitis</i>	25 584	25 584
<i>Rahvastiku toimingute kulude hüvitis</i>	612	1 000
<i>Sotsiaaltoetuste ja –teenuste osutamise toetus</i>	142 723	205 519
Muud toetused	270 353	318 300

Tab 7. Mittesihotstarbelised toetused toetusliikide lõikes eurodes

Muud tegevustulud

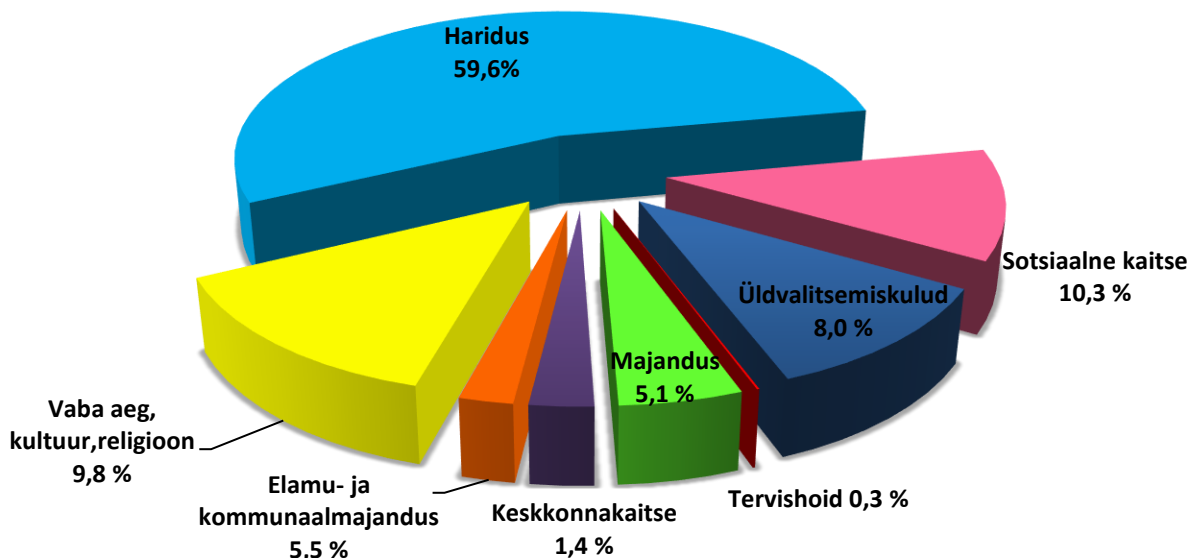
Siin on planeeritud eelarvesse 26 000 eurot, mis põhiliselt koosnevad:

- maardlate kaevandamistasudest 19 000 eurot;
- vee erikasutuse tasudest 3 000 eurot;
- muudest tuludest 4 000 eurot.

3. Põhitegevuse kulud

Põhitegevuse kulud on planeeritud kulupõhise eelarvestamise meetodil ja jaotatud tegevusalade järgi. Põhitegevuse kulude kogumaht 2023. aastal on 10 233 074 eurot, 2022. aasta oodatav

eelarves 8 852 122 eurot. Prognoositav kasv on 15,6 protsenti.

Joonis 2. 2022.aasta vallaeelarve kulude jaotus tegevusalade lõikes

Palgafondi tõus on planeeritud keskmiselt 10 %. Miinimumpalk on 2023.aastal 725 eurot. Õpetajate töötasu alammäär jääb 1 749 eurole kuus, millega on seotud ka lasteaiatöötajate palgamäär. 2022. aasta tegelike kuludega võrreldes kasvavad keskmiselt majandamiskulud 14,9 protsenti.

3.1. Põhitegevuse kulude majanduslik sisu tegevusvaldkondade lõikes

Antud peatükis esitatakse põhitegevuse kulude teave ja alapeatükkides selgitatakse tabelis toodut. Valla eelarve põhitegevuse kulude kogumaht on 10 233 074 eurot.

Tegevusala	2023.a. eelarve projekt	Antavad toetused	Personali-kulud	Majandamise kulud	Muud kulud
Üldised valitsussektori teenused	815 955	26 689	607 398	111 868	70 000
Avalik kord ja julgeolek	1 000	1 000	0	0	0
Majandus	517 940	15 000	130 785	372 155	0
Keskonnakaitse	148 040	0	30 105	117 435	500
Elamu ja kommunaalmajandus	562 256	0	393 456	168 800	0
Tervishoid	32 200	0	0	32 200	0
Vaba-aeg ja kultuur	1 006 763	245 000	504 543	257 220	0
Haridus	6 097 889	90 840	4 436 647	1 570 402	0
Sotsiaalne kaitse	1 051 031	178 444	424 647	447 740	200
KOKKU	10 233 074	556 973	6 527 581	3 077 820	70 700
<i>protsentides</i>	100%	5,4 %	63,7 %	30,2 %	0,7%

Tabel 8. 2023.aasta vallaeelarve kulude jaotus tegevusalade lõikes

Üldised valitsussektori teenused

Üldisteks valitsussektori teenusteks on kavandatud eelarves 815 955 eurot, mis on kulude kogumahust 8 protsenti.

PÕHITEGEVUSE KULUD EELARVES	2022.a. oodatav täitmine	Täitmine seisuga 30.09.2022	2023.a. eelarve projekt
Üldised valitsussektori teenused	672 030	468 149	815 955
Valla- ja linnavolikogu	54 633	40 573	93 472
Valla- ja linnavalitsus	551 744	408 134	625 794
Kohaliku omavalitsusüksuse reservfond	35 745	0	70 000
Muud üldised valitsussektori teenused	29 908	19 442	26 689

Tabel 9. 2023.aasta vallaeelarve kulude jaotus üldiste valitsussektori teenuste lõikes

Peipsiääre Vallavolikogu

Peipsiääre Vallavolikogu kuludeks kavandatakse 93 472 eurot. Eelarve koosneb 21 volikogu liikme ja kaheksa alatise komisjoni liikme töötasust ning kantseleikuludest. Volikogu ja tema komisjonide liikmete tasude arvestamise aluseks on Peipsiääre Vallavolikogu 28. juuni 2022 määrus nr 20 „Volikogu tööst osavõtu eest tasu ja hüvituste maksmise kord“ alusel. Tavaliselt toimuvad volikogu istungid üks kord kuus. Juulis reeglina istungit ei toimu. Majanduskulud on kavandatud vallavolikogu töö administreerimiskuludeks, üritus-, koolitus- ja lähetuskuludeks, infotehnoloogiakuludeks jm. Võrreldes 2022. aasta kinnitatud eelarvega suurenevad kulud 71 protsenti. 2023.aastal on lisandunud kogukonnakomisjon 13 liikmega.

Peipsiääre Vallavalitsus

Peipsiääre Vallavalitsuse kuludeks kavandatakse 625 794 eurot, mis on võrreldes 2022 eelarvega suurenenud 13,4 protsenti. Personalikulud on kavandatud vastavalt vallavolikogu poolt kinnitatud struktuurile. Vallavalitsuse liikmete töötasude arvestamisel on aluseks võetud Peipsiääre Vallavolikogu 30. novembri 2017 määrus nr 6 „Vallavalitsusliikmetele hüvitise määramine ja maksmise kord“. Personalikulud suurenevad keskmiselt 47 % ja on vastavusse viidud Peipsiääre Vallavolikogu 17.oktoobri määrusega nr 32 „Peipsiääre Vallavalitsuse palgajuhend“ Majandamiskulud on põhiliselt planeeritud administreerimis-, auditeerimis-, infotehnoloogia- ja inventarikuludeks, ruumide halduskuludeks jm.

Reservfond

Reservfond on ettenägemata ja edasilükkamatute vajaduste kulude katmiseks ja planeeritud eelarvesse summas 70 000 eurot, mis on sama suur, kui 2022. aasta eelarves.

Muud üldised valitsussektori teenused

Muudeks üldisteks valitsussektori teenusteks on kavandatud 26 689 eurot, mis suunatakse liikmemaksude tasumiseks

Peipsiääre Vallavalitsus on liige alljärgnevates organisatsioonides:

- Tartumaa Ühistranspordikeskus, liikmemaks summas 2 750 eurot;
- Eesti Linnade ja Valdade Liit, liikmemaks summas 4 439 eurot;
- MTÜ Sibulatee, liikmemaks summas 300 eurot;
- Jõgevamaa Koostöökoda (Pala piirkond), liikmemaks summas 320 eurot;
- Tartumaa Omavalitsuste Liit, liikmemaks summas 13 000 eurot;
- Tartumaa Arendusselts, liikmemaks summas 3 140 eurot;
- Peipsi Kalanduspiirkonna arendajate Kogu, liikmemaks summas 2 740 eurot.

Avalik kord ja julgeolek

Valla eelarvest suunatakse valla avaliku korra ja julgeoleku tagamiseks 1 000 eurot toetusena.

PÕHITEGEVUSE KULUD EELARVES	2022.a. oodatav täitmine	Täitmine seisuga 30.09.2022	2023.a. eelarve projekt
Avalik kord ja julgeolek	1 000	1 000	1 000
Sihotstarbelised eraldised jooksvateks kuludeks	1 000	1 000	1 000

Tabel 10. 2023.aasta vallaeelarve kulude jaotus avaliku korra ja julgeoleku lõikes

Majandus

Majanduse valdkonna kuludeks on planeeritud kokku 517 940 eurot, mis on 5,1 protsenti eelarve põhitegevuse kuludest.

PÕHITEGEVUSE KULUD EELARVES	2022.a. oodatav täitmine	Täitmine seisuga 30.09.2022	2023.a. eelarve projekt
Majandus	185 547	112 852	517 940
Ehitus	37 598	20 387	37 225
Maanteetransport	0	141	290 000
Üldmajanduslikud arendusprojektid	72 807	33 432	41 000
Muu majandus (sh. majanduse haldus)	75 142	58 892	149 715

Tabel 11. 2023.aasta vallaeelarve kulude jaotus majanduse lõikes

Ehitus

Ehituses on planeeritud palgakulu summas 32 105 eurot ja majandamiskuludeks 5 120 eurot. Kulud on kavandatud 2022. aastaga võrreldes vähendada 0,1 protsenti majandamiskulude arvelt.

Maanteetransport

Maanteetranspordi kulu summas 290 000 eurot kavandatakse teede ja tänavate remondiks ja korrashoiuks riigieelarvest eraldatud toetuse arvelt. 2022.aastal on riigipoolne toetus ja kulud kajastatud tegevusala „Keskonnakaitse“ all.

Üldmajanduslikud arendusprojektid

Üldmajanduslikud arendusprojekti kulud summas 41 000 eurot kavandatakse kaasavaks eelarveks, programmi SPOKU juurutamiseks, Ranna raamatukogu projekti omaosaluseks ja projektide omaosaluseks.

Muu majandus

Muu majanduse kulud summas 149 715 eurot kavandatakse palgafondiks 98 680 eurot ja majandamiskuludeks 51 035 eurot. 2023.aastal on kajastatud muu majanduse all Tartu mnt 4 kinnistu halduskulud.

Keskonnakaitse

Keskonnakaitse kuludeks on planeeritud eelarves 148 040 eurot, mis on 1,4 protsenti kulude kogumahust.

PÕHITEGEVUSE KULUD EELARVES	2022.a. oodatav täitmine	Täitmine seisuga 30.09.2022	2023.a. eelarve projekt
Keskonnakaitse	381 078	246 148	148 040
Jäätmekäitlus	35 631	22 460	42 100
Bioloogiline mitmekesisus ja maastiku kaitse	324 547	210 962	71 000
Heitveekäitlus	400	258	540
Muu keskkonnakaitse (s.h. keskkonnakaitse haldus)	20 500	12 468	34 400

Tabel 12. 2023.aasta vallaeelarve kulude jaotus keskkonnakaitse lõikes

Jäätmekäitlus

Jäätmekäitluse kulud summas 42 100 eurot kavandatakse palgakulud 30 105 eurot ja majandamiskuludeks 11 995 eurot jäätmekogumiskohtade ja jäätmejaama haldamiskuludeks ja ohtlike jäätmete kahjutustamiseks. Kulud kasvavad 18 protsenti võrreldes 2022. aasta eelarve oodatava täitmise kuluga.

Bioloogilise mitmekesisuse ja maastiku kaitse

Bioloogilise mitmekesisuse ja maastiku kaitse kulud summas 71 000 eurot kavandatakse avalike alade puhastuseks. Avalike alade puhastuse alt teede korrashoiukulud on viidud 2023.aasta eelarves tegevusala „Majandus“ maanteetranspordi alla.

Muu keskkonnakaitse

Muu keskkonnakaitse kulud summas 34 400 eurot kavandatakse palgafondiks 30 105 eurot ja 4 295 eurot halduskuludeks.

Elamu- ja kommunaalmajandus

Elamu- ja kommunaalmajanduse kuludeks on kavandatud 2023. aasta eelarves 562 256 eurot, mis on kulude kogumahust 5,5 protsenti.

PÕHITEGEVUSE KULUD EELARVES	2022.a. oodatav täitmine	Täitmine seisuga 30.09.2022	2023.a. eelarve projekt
Elamu ja kommunaalmajandus	600 656	526 617	562 256
Tänavavalgustus	38 500	26 105	21 000
Muu elamu- ja kommunaalmajandus	562 156	500 512	541 256
<i>s.h. Kalmistud</i>			84 381
<i>Saun</i>			5 400
<i>Hulkuvad loomad</i>			3 000

Tabel 13. 2023.aasta vallaelarve kulude jaotus elamu- ja kommunaalmajanduses

Tänavavalgustus

Tänavavalgustuse kulud summas 21 000 eurot kavandatakse tänavavalgustuse jooksvaks remondiks, käidukorralduseks ning elektriarvete tasumiseks. Kulude kokkuhoid on saavutatud energiasäästlike lahenduste rakendamise arvelt.

Muu elamu- ja kommunaalmajandus

Muu elamu- ja kommunaalmajanduse tegevuse kulud summas 541 256 eurot kavandatakse palgakuludeks 393 456 eurot ja majandamiskuludeks 147 800 sealhulgas kalmistute korrashoiukuludeks kokku 84 381 eurot, hulkuvate loomadega seonduvateks kuludeks 3 000 eurot ja Koosa sauna ülalpidamiskulud 5 400 eurot. Majanduskuludeks on üldkasutatavate-, teenindushoonete ja valla korterite ülalpidamiskulud, jõulukaunistuste soetused, nende paigalduseks ning mahavõtmiseks.

Tervishoid

Tervishoiukuludeks on kavandatud 2023. aasta eelarves 32 200 eurot, mis on planeeritud majandamiskuludeks k.a. Tervisekeskuse ülalpidamiskuludeks.

PÕHITEGEVUSE KULUD EELARVES	2022.a. oodatav täitmine	Täitmine seisuga 30.09.2022	2023a. eelarve projekt
Tervishoid	34 000	39 388	32 200
Muu tervishoid (s.h. tervishoiu haldus)	34 000	39 388	32 200

Tabel 14. 2023.aasta vallaelarve kulude jaotus tervishoius

Vaba aeg, kultuur, religioon

Vaba aja, kultuuri ja religiooni kuludeks on kavandatud 2023. aasta eelarves 1 006 763 eurot, mis on eelarvekulude kogumahust 9,8 protsenti.

PÕHITEGEVUSE KULUD EELARVES	2022.a. oodatav täitmine	Täitmine seisuga 30.09.2022	2023.a. eelarve projekt
Vaba aeg, kultuur, religioon	1 114 816	793 743	1 006 763
Sport	226 762	191 996	68 025
Vaba aja üritused	63 022	66 328	46 624
Noorsootöö ja noortekeskused	145 801	131 680	140 000
Raamatukogud	258 495	182 757	288 497
Rahvakultuur	278 633	101 481	277 366
Muuseumid	116 113	97 249	126 246
Ringhäälingu- ja kirjastamisteenused	19 500	15 762	55 005
Religioon	6 490	6 490	5 000

Tabel 15. 2023.aasta vallaelarve kulude jaotus vaba aja, kultuuri ja religiooni osas

Sporditegevus

Sporditegevuse kulud summas 68 025 eurot. Palgakuludeks eraldatakse 26 760 eurot ja majandamiskuludeks 41 265 eurot. Vähendatakse SA Vara Sport antavat tegevuskulu hoone osaliseks kommunaalkuludeks. Kõik kommunaalkulud kajastatakse Vara Põhikooli eelarves.

Noorsootöö ja noortekeskused

Noorsootöö kulud summas 140 000 eurot kavandatakse eraldada valdkonna toetusteks mittetulundusühingutele ja sihtasutusele. Võrreldes 2022. aasta kinnitatud eelarvega vähenevad kulud 3,9 protsenti.

Raamatukogud

Koosa Raamatukogu – Peipsiääre valla Keskraamatukogu kulud summas 288 497 eurot kavandatakse personalikuludeks 209 397 eurot ja majandamiskuludeks 79 100 eurot. Majanduskulude all on kavandatud asutuse administreerimis-, lähetus-, koolitus-, ruumide haldamise, infotehnoloogia, inventari, teavikute soetuse ja sündmuste korraldamise kulud. Võrreldes 2022. aasta kinnitatud eelarvega, on suurenenud kulud 11,6 protsenti.

Rahvakultuur

Rahvakultuuri kulud summas 277 366 eurot (s.h. palgakulud 103 121 eurot, majandamiskuludeks 74 245 eurot ja tegevustoetusteks 100 000 eurot). Võrreldes 2022. aasta kinnitatud eelarvega on kulud vähenenud 0,5 protsenti.

Pala Kultuurimaja kulud summas 81 023 eurot kavandatakse personalikuludeks 41 228 eurot ja majandamiskuludeks 39 795 eurot. Majanduskulude all on kavandatud asutuse administreerimis-, lähetus-, ruumide haldamise, infotehnoloogia, inventari ja sündmuste korraldamise kulud. Võrreldes 2022. aasta kinnitatud eelarvega, suurenevad kulud 11,3 protsenti;

Ranna Rahvamaja kulud summas 32 146 eurot kavandatakse personalikuludeks 20 776 eurot ja majandamiskuludeks 11 370 eurot. Majanduskulude all on kavandatud asutuse administreerimis-, lähetus-, ruumide haldamise, infotehnoloogia, inventari ja sündmuste korraldamise kulud. Võrreldes 2022. aasta kinnitatud eelarvega suurenevad kulud 31,3 protsenti;

Varnja Seltsimaja kulud summas 13 640 eurot kavandatakse personalikuludeks 11 640 eurot ja majandamiskuludeks 2 000 eurot. Majandamiskulude all on kavandatud ruumide haldamiskulud. Võrreldes 2022. aasta kinnitatud eelarvega suurenevad kulud 39,6 protsenti.

Kolkja Rahvamaja kulud summas 50 557 eurot kavandatakse personalikuludeks 29 477 eurot ja majandamiskuludeks 21 080 eurot. Majanduskulude all on kavandatud asutuse administreerimis-, ruumide haldamise, infotehnoloogia, inventari ja sündmuste korraldamise kulud. Võrreldes 2022. aasta kinnitatud eelarvega suurenevad kulud 23,7 protsenti;

Muuseumid

Liivi Muuseumi kulud summas 112 331 eurot kavandatakse personalikuludeks 91 281 eurot ja majandamiskuludeks 21 050 eurot. Võrreldes 2022. aasta kinnitatud eelarvega suurenevad kulud 10,7 protsenti;

Kolkja Muuseumi kulud summas 13 915 eurot kavandatakse personalikuludeks. Peale muuseumi renoveerimist lisatööjõu osas vaadatakse personalikulu vajadus üle lisaeelarvega.

Ringhäälingu- ja kirjastamisteenused

Ringhäälingu- ja kirjastamisteenuste kulud summas 55 005 eurot kavandatakse personalikuludeks 30 105 eurot ja majandamiskuludeks 24 900 eurot, millega kaetakse „Peipsiääre Teataja“ välja andmist.

Religiooni ja muud ühiskonnateenused

Religiooni ja muu ühiskonnateenuse kulud summas 5 000 eurot kavandatakse tegevustoetusena kogudustele.

Haridus

Hariduse kuludeks on kavandatud 2023. aasta eelarves 6 097 889 eurot, mis moodustavad 59,6 protsenti eelarve põhitegevuse kuludest. Võrreldes 2022. aasta eelarve oodatava täitmisega kasvavad kulud 24,8 protsenti peamiselt personalikulude arvelt.

PÕHITEGEVUSE KULUD EELARVES	2022.a. oodatav täitmine	Täitmine seisuga 30.09.2022	2023a. eelarve projekt
Haridus	4 885 587	3 478 819	6 097 889
Alusharidus	1 544 417	1 166 424	1 989 789
Põhihariduse otsekulud	2 639 639	1 840 589	3 104 878
Noorte huviharidus- ja huvitegevus	200 332	129 446	341 497
Koolitransport	145 045	110 326	209 853
Koolitoit	200 493	141 490	221 799
Õõmaja	86 617	50 648	113 008
Muud hariduse abiteenused	69 044	39 896	117 065

Tabel 16. 2023.aasta vallaelarve kulude jaotus hariduse osas

Alusharidus

Alushariduse kuludeks on eelarves kavandatud 1 989 789 eurot on 32,6 protsenti hariduskuludest. Peipsiääre vallas on 3 lasteaeda ja 2 kool-lasteaeda. Kulud kavandatakse lasteaedade personali- ja majandamiskuludeks. Kõikide lasteaedade majanduskulud on kavandatud asutuse administreerimis-, lähetus-, ruumide majandamis-, infotehnoloogia-, inventari-, toitlustamise, õppevahendite ja sündmuste korraldamise kuludeks.

Alatskivi Lasteaed: kulud summas 324 148 eurot on 16,3 protsenti alushariduse kuludest. Võrreldes 2022. aasta eelarve oodatava täitmisega kasvavad kulud 38,3 protsenti (personalikulud 25,6 protsenti ja majandamiskuluid 52 protsenti). Lasteaias töötab 5 rühma. Töötajaid on 22,05 koormust s.h. 3 magistrikraadiga õpetajat. Laste keskmiseks arvuks lasteaias on planeeritud 84 last. Lasteaias on planeeritud majandamiskulude alla inventari mänguväljakul amortiseerunud vahendite välja vahetamist.

Koosa Lasteaed: kulud summas 294 319 eurot on 14,8 protsenti alushariduse kuludest. Võrreldes 2022. aasta eelarve oodatava täitmisega kasvavad kulud 2,8 protsenti (personalikulud 4,4 protsenti ja majandamiskulud vähenevad 2,1 protsenti). Tehtud investreeringute arvelt on võimalik majandamiskulude kokkuhoid. Lasteaias töötab 3 rühma. Ametikohti on 14,5. Laste keskmiseks arvuks on planeeritud 50 last;

Vara Lasteaed „Õnnetriinu“: kulud summas 501 665 eurot on 25,2 protsenti alushariduse kuludest. Võrreldes 2022. aasta eelarve oodatava täitmisega, kasvavad kulud 44 protsenti (personalikulud 51,6 protsenti ja majandamiskulud 20,3 protsenti). Lasteaias töötab 2 magisrikraadiga õpetajat. Lasteaias töötab 4 rühma. Laste keskmiseks arvuks on planeeritud 65 last;

Anna Haava nim Pala kooli lasteaid: kulud summas 330 050 eurot on 16,6 protsenti alushariduse kuludest. Võrreldes 2022. aasta eelarve oodatava täitmisega suurenevad kulud 34,3 protsenti, s.h.personalikulud 26,2 protsenti. Lasteaias töötab 3 rühma. Laste keskmiseks arvuks on planeeritud 40 last;

Kolkja Lasteaed-Põhikool kulud summas 174 607 eurot on 8,8 protsenti alushariduse kuludest. Võrreldes 2022. aasta eelarve oodatava täitmisega kasvavad kulud 20,5 protsenti s.h.personalikulud 27,8 protsenti. Lasteaias töötab üks rühm. Laste keskmiseks arvuks on planeeritud 20 last;

Alushariduse teenuse ostmise kulu summas 65 000 eurot kavandatakse alushariduse teenuse ostmiseks teistelt kohalikelt omavalitsustelt. Võrreldes 2022. aasta eelarve oodatava täitmisega vähenevad kulud 4,6 protsenti laste arvu vähenemise tõttu.

Põhi- ja üldkeskharidus

Põhi- ja üldkeskhariduse kuludeks on eelarves kavandatud 3 104 878 eurot, mis on 50,9 protsenti hariduskuludest. Kulu on kajastatud koos riigipoolse toetusfondiga. Kulud kavandatakse tegevusalade järgi personali- ja majandamiskuludeks. Kõikide koolide majandamiskulud on kavandatud asutuse administreerimis-, lähetus- ja koolitus-, ruumide majandamis-, infotehnoloogia-, inventari-, õppevahendite, sündmuste korraldamise ja transpordikuludeks.

Juhan Liivi nim Alatskivi Kool: kulud summas 953 828 eurot on 30,7 protsenti põhi- ja üldkeskhariduse kuludest. Võrreldes 2022. aasta eelarve oodatava täitmisega suurenevad kulud 14,5 protsenti. Koolis õpib 175 õpilast;

Anna Haava nim Pala Kool: kulud summas 829 848 eurot on 26,7 protsenti põhi- ja üldkeskhariduse kuludest. Võrreldes 2022. aasta eelarve oodatava täitmisega, suurenevad kulud 14,1 protsenti. Koolis õpib 98 õpilast;

Kolkja Põhikool: kulud summas 505 550 eurot on 16,3 protsenti põhi- ja üldkeskhariduse kuludest. Võrreldes 2022. aasta eelarve oodatava täitmisega suurenevad kulud 16 protsenti. Koolis õpib 30 õpilast ;

Vara Põhikool: kulud summas 701 604 eurot on 22,6 protsenti põhi- ja üldkeskhariduse kuludest. Võrreldes 2022. aasta eelarve oodatava täitmisega, suurenevad kulud 39,3 protsenti. Suurenevad põhilised hoone ülalpidamiskulud. Riskasutuses olev koolimaja ülalpidamiskulud on viidud Vara Põhikooli alla ja sellega on vähendatud SA Vara Sport tegevustoetust. Koolis õpib 71 õpilast;

Põhi- ja üldkeskhariduse teenuse ostmiseks teistelt kohalikelt omavalitsustelt on planeeritud summas 114 048 eurot. Võrreldes 2022. aasta eelarve oodatava täitmisega vähenevad kulud 18,5 protsenti;

Huvialaharidus

Huvialahariduse kuludeks on eelarves kavandatud 341 497 eurot, mis on 5,6 protsenti hariduskuludest. Kulud jaotuvad tegevustoetusteks, personalikuludeks ja majanduskuludeks. Kõigi huvialahariduse asutuste majandamiskulude all on kajastatud asutuse administreerimis-, lähetus-, koolitus-, ruumide haldus-, infotehnoloogia-, inventari-, õppevahendite ja sündmuste korraldamise kulud

Alatskivi Kunstide Kool: kulud summas 250 857 eurot on 73,4 protsenti huvialahariduse kuludest. Võrreldes 2022. aasta eelarve oodatava täitmisega on suurenevad kulud 25,2 protsenti. Keskmiseks õpilaste arvuks on kavandatud 101 õpilast;

Huvihariduse ja huvitegevuse toetuse kulu on planeeritud 90 640 eurot toetusena vastavalt Volikogu 26.05.2021 määruse nr 10 „Peipsiääre valla huvihariduse ja huvitegevuse sihtotstarbelise toetuse toetamise kord“ alusel.

Koolitransport

Koolitranspordi kulud on eelarves kavandatud 209 853 eurot, mis on 3,4 protsenti hariduskuludest ning kavandatakse õpilastranspordi kulude katmiseks. Võrreldes 2022. aasta eelarve oodatava täitmisega on suurenenud kulud 44,7 protsenti (personalikulud 42,9 protsenti ja majandamiskulud 46,4 protsenti seoses kütuse hinna tõusuga).

Koolitoit

Koolitoidu kuludeks on eelarves kavandatud 221 799 eurot, mis on 3,6 protsenti hariduskuludest ja kavandatakse õpilaste toitlustuskuludeks ning kaetakse toetusfondi eraldusest. Koolitoit on 175 eurot aastas 1 õpilase kohta. Võrreldes 2022. aasta eelarve oodatava täitmisega suurenevad kulud 10,6 protsenti. Kulude suurenemine on tingitud palgatõusust ja toiduainete kallinemisest.

Õmaja

Pala Õpilaskodu kulud summas 113 008 eurot on 1,9 protsenti hariduskuludest. Õpilaskodu asub KÜ Kingu 18 korteriga elamus 6 korteris. Õpilaskodus on 12 õpilast. Võrreldes 2022. aasta eelarve oodatava täitmisega suurenevad kulud 30,5 protsenti. Majandamiskulude all on kajastatud asutuse administreerimis-, lähetus-, koolitus-, ruumide haldus-, infotehnoloogia-, inventari-, õppevahendite ja sündmuste korraldamise kulud.

Muud hariduse abiteenused

Muudeks hariduse abiteenuste kuludeks on eelarves kavandatud 117 065 eurot, mis on 2 protsenti hariduskuludest ja kavandatakse õppetoetuste maksmiseks, gümnaasiumiastme õpilastele töövihikute ostmiseks, aasta õpetaja tunnustamiseks, stipendiumiteks ja haridusalaste sündmuste korraldamiseks. Tegevusalal on kajastatud toetusfondi eraldusena saadav huvitegevuse toetus ja ranitsatoetus, mis jaotatakse vastavalt jaotuskava alusel haridusasutustele.

Sotsiaalne kaitse

Sotsiaalse kaitse kuludeks on kavandatud 2023. aasta eelarves 1 051 031 eurot ehk 10,3 protsenti eelarve põhitegevuse kuludest. Võrreldes 2022. aasta oodatava täitumisega suurenevad kulud 3,8 protsenti.

PÕHITEGEVUSE KULUD EELARVES	2022.a. oodatav täitmine	Täitmine seisuga 30.09.2022	2023.a. eelarve projekt
Sotsiaalne kaitse	1 012 842	742 618	1 051 031
Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	49 493	30 493	52 400
Muu eakate sotsiaalne kaitse	319 874	193 445	428 182
Asendus- ja järelhooldus	124 850	63 886	94 712
Muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	278 097	272 886	167 320
Eluasemeteenused sotsiaalsetele riskirühmadele	0	0	1 000
Riiklik toimetulekutoetus	58 761	38 974	25 584
Muud	181 767	142 934	281 833

Tabel 17. 2023.aasta vallaelarve kulude jaotus sotsiaalse kaitse osas

Muu puuetega inimeste sotsiaalse kaitse kulud summas 52 400 eurot on 4,9 protsenti sotsiaalse kaitse kuludest, mis kavandatakse toetusena puuetega inimestele ja nende hooldajatele. Hooldajatoetust makstakse puuetega inimeste täisealise hooldajatele lähtuvalt hooldusvajadusest;

Muu eakate sotsiaalne kaitse kulud summas 428 182 eurot on 40,7 protsenti sotsiaalse kaitse kuludest, mis kavandatakse sotsiaalteenuste ostmiseks hoolekandeesutustelt 70 hooldatavale. Peipsiääre vallavalitsus ostab eakate hoolekandeteenust hooldatavale, kuna valla elanikkond on vananev. Võrreldes 2022. aasta kinnitatud eelarvega, suurenevad kulud 33,9 protsenti tulenevalt teenuse hinna kallinemisest;

Asendus- ja järelhoolduse kulu summas 94 712 eurot, mis on 9 protsenti sotsiaalse kaitse kuludest;

Muu perekondade ja laste sotsiaalseks kaitseks kulud summas 167 312 eurot. Võrreldes 2022. aasta kinnitatud eelarvega, vähenevad kulud 39,8 protsenti. Kulude vähenemine on tingitud laste ja perede arvu vähenemisega. Kulud kavandatakse:

- sünnitoetusteks summas 26 000 eurot. Sünnitoetust makstakse lapse vanemale kui laps on rahvastikuregistri andmetel Peipsiääre valla elanik sünnist alates ja elab toetuse taotlejaga samal aadressil. Sünnitoetuse suurus on 600 eurot, mis makstakse välja kolmes võrdses osas kuni lapse 2-aastaseks saamiseni;
- koolitoetus on eelarves prognoositud summas 38 000 eurot. Koolitoetuse alla kuuluvad esmakordselt esimesse klassi mineva lapse toetus, koolitransporditoetus, gümnaasiumis õppimise toetus, koolilõputoetus, kiituse või medaliga kooli lõpetanu toetus.
- matusetoetuseks summas 21 159 eurot. Matusetoetust makstakse Peipsiääre valla elanikuna rahvastikuregistrisse kantud inimese surma korral matuse korraldamise kulude katmiseks isikule, kes kannab matuse korraldamisega seotud kulud. Matusetoetuse määr on 250 eurot;
- muud toetused vastavalt Peipsiääre Vallavaolikogu 23. novembri määrusele nr 35 82 153 eurot.

Riiklik toimetulekutoetuse kulu summas 25 584 eurot on 2,4 protsenti sotsiaalse kaitse kuludest ja on kavandatud toimetulekuraskustega inimestele toetuste maksmiseks. Toimetulekutoetust määratakse ja makstakse sotsiaalhoolekande seadusega kehtestatud ulatuses ja tingimustel. Riiklik toimetulekutoetus on toetusfondi komponent;

Muu sotsiaalse kaitse kulud summas 281 833 eurot (s.h. personalikulu 249 203 eurot). Majandamiskuludest on koolitusteenus, sideteenus, nõustamisteenus.

4. Investeermistegevus

Investeermistegevuse all on planeeritud põhivaraga seotud tehingud ja laenuintresside tasumine. Eelarves on kavandatud investeeringute mahuks 1 107 507 eurot. Investeeringute eelarveosas on toodud nii tulud kui ka kulud. Tulude ja kulude eraldamiseks kasutatakse erinevaid märke:

- Raha sissetulekud on plussmärgiga;
- Raha väljaminekud on miinusmärgiga.

	2021 tegelik	2022 oodatav	2023 eelarve prognoos
INVESTEERIMISTEGEVUS	-2 244 838	-1 503 838	-1 107 507
Põhivara soetus	-3 039 671	-1 571 614	-1 437 750
Põhivara müük	65 606	60 000	150 000
Saadav sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	831 663	171 705	315 000
Antav sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-41 918	-120 704	-90 000
Finantstulud ja -kulud	-60 518	-43 225	-44 757

Tabel 19. 2023.aasta vallaelarve investeerimistegevus

Kuludena ehk väljaminekutena on selles eelarveosas kajastatud alljärgnevad tehingud:

- 1) üldised valitsussektori teenused 612 350 eurot:
  - Vallamaja Tartu mnt 4 välisfassaadi remondi projekt 20 000 eurot;
  - Alatskivi keskväljaku eskiisprojekt 20 000 eurot.
  - Kallaste linna promenaadi projekt 20 000 eurot;
  - Kallaste vaatetorn 502 350 eurot
  - Alatskivi lossi kutsarimaja juustukeldri projekt 50 000 eurot.
- 2) majandusvaldkonna investeeringud summas 180 000 eurot:
  - Alatskivi lasteaia parkla projekt ja ehitus 30 000 eurot;
  - Valla teede renoveerimine vastavalt teehoiukavale 150 000 eurot;
- 3) keskkonnakaitse valdkonna investeeringud summas 30 000 eurot:
  - Ranna ja matkaradade puhastus 30 000 eurot;
- 4) elamu- ja kommunaalmajandusvaldkonna investeeringud summas 220 000 eurot:
  - tänavavalgustuse rekonstrueerimiseks 50 000 eurot;
  - Mobiilsed valgustid bussipeatustesse 20 000 eurot;
  - Vara laste mänguväljak 20 000 eurot;
  - Sotsiaalkorteri renoveerimine 20 000 eurot;
  - Lossi 4 projet 20 000 eurot;
  - Hajaasutuse veeprogramm 90 000 eurot.
- 5) vaba aja, kultuuri ja religiooni investeeringud summas 35 400 eurot:
  - Mobiilne tribüün ja modulaarne spordiväljaku kate 35 400 eurot;.
- 6) haridusvaldkonna investeeringud summas 360 000 eurot:
  - Alatskivi lasteaed mänguväljaku planeerimine 50 000 eurot;
  - Anna Haava nim Pala kooli lasteaia maja renoveerimine 200 000 eurot;
  - Anna Haava nim Pala kooli evakuatsiooni trepi lahendusprojekt 50 000 eurot;
  - Juhan Liivi nim Alatskivi Kooli juurdeehituse eskiisprojekt 60 000 eurot;
- 7) antav sihtfinantseerimise toetus kokku 90 000 eurot:
  - Hajaasutuse veeprogramm 9 000 eurot;
- 8) Saadav sihtfinantseering põhivara soetuseks 315 000 eurot:
  - Kallaste vaatetorn 270 000 eurot;
  - Veevarustus (HAP programm) 45 000 eurot.
- 9) laenude intresside tasumine 44 757 eurot.

Tuludest sissetulekutena on selles eelarveosas kajastatud laekuvad intressid pangakontodel olevatelt rahaliste vahendite jäägilt summas 600 eurot.

5. Finantseerimistegevus

Finantseerimistegevuse all on kajastatud võetavad laenud vastavalt investeeringute omaosaluste finantseerimiseks ja võetud laenude põhiosade tagasimaksed vastavalt kehtivate laenulepingute maksegraafikutele. Finantseerimistegevuse kokku on eelarves kavandatud 612 523 eurot.

Finantseerimistegevuse eelarveosas on kajastatud vallale laenu võtmine summas 1 130 000 eurot ja võetud laenude põhiosade tagasimaksed summas 517 477 eurot.

Laenu ja likviidsete vahenditega on kavandatud katta investeeringuid. Netovõlakoormus 41,6%.

6. Likviidsete varade muutus

Likviidsete varade eelarve osas kajastatakse koosseisu raha ja pangakontode saldo muutus, rahaturu- ja intressifondide aktsiate või osakute saldo muutus ning soetatud võlakirjade saldo muutus. Peipsiääre valla 2023. aasta eelarve perioodi lõpuks planeeritakse likviidsete varade jäägiks 517 435 eurot.

7. Selgitused eelarve eelnõus ja eelarvestrateegias esinevate andmete oluliste erinevuste koht

Nimetus	EA strateegia	Eelarve 2023	Erinevus
Põhitegevuse tulud	9 262 600	10 233 074.	+970 474
Põhitegevuse kulud	9 256 520	10 233 074	+976 554
Põhitegevuse tulem	6 080	0	-6 080
Investeeringumistegevus	-869 756	-1 107 507	+237 751
s.h. põhivara soetus	-1 130 000	-1 437 750	+307 750
Põhivara soetusest saadav sihtfinantseering	200 000	315 000	+115 000
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseering	-45 000	-90 000	+45 000
Eelarve tulem	-863 676	-1 107 507	+243 831
Finantseerimistegevus	379 330	612 523	+233 193
s.h. kohustuste võtmine	930 000	1 130 000	+200 000
Likviidsete varade muutus	109 654	-169 911	
Netovõlakoormus	51,9 %	41,6 %	

Põhitegevuse tulude ja –kulude suurenemine on tingitud hariduskulude toetusfondi tõusust ja õpetajate palkade miinimummäära tõusust.